

Класичний приватний університет
Фаховий коледж Класичного приватного університету

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою Радою КПУ

„31” 08 2023р. протокол № 1

Ректор Віктор ОГАРЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ

**про визнання рівня професійної компетентності педагогічних та
науково-педагогічних працівників Фахового коледжу**

Класичного приватного університету

Розглянуто на засіданні
Педагогічної ради Фахового
коледжу КПУ
Протокол № 1 від 30.08.2023
Директор Лариса ЯЦЕНКО

м. Запоріжжя
2023

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Це Положення визначає порядок вивчення практичного досвіду та рівня професійної компетентності педагогічних працівників Фахового коледжу Класичного приватного університету у період підготовки до атестації та під час її проведення.
2. Положення розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 № 805 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.12.2022 за № 1649/38985, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800, Положення про атестацію педагогічних та науково-педагогічних працівників Фахового коледжу КПУ, Положення про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі КПУ та інших нормативно-правових актів у сфері освіти.
3. Професійна компетентність педагогічного та/або науково-педагогічного працівника - це сукупність його особистісних якостей, загальної культури та кваліфікаційних знань, умінь, методичної майстерності, гармонійна інтеграція яких в педагогічній діяльності дає оптимальний результат.
4. Професійна компетентність – це базова характеристика діяльності педагогічного та/ або науково - педагогічного працівника , яка включає змістовий (знання), та процесуальний (уміння) компоненти і має такі ознаки: мобільність знань, гнучкість методів професійної діяльності і критичність мислення.
5. Педагогічна компетентність інтегрує різні види компетенцій, які розкривають загальні здатності педагогічного та/ або науково - педагогічного працівника в різних напрямках педагогічного процесу, а саме: пізнавально-інтелектуальну, діагностичну, проектувальну, організаторську, прогностичну, інформаційну, стимулюючу, оцінно-контрольну, аналітичну,

психологічну, соціальну, громадянську, комунікативну, рефлєкторну, творчу, методичну, дослідницьку компетенції тощо.

6. Ефективність формування педагогічної компетентності залежить від сформованості всіх її складових:

- участі педагогічного та/ або науково - педагогічного працівника у дослідницьких програмах, науково-теоретичних конференціях, семінарах, методичних нарадах;
- розробці та запровадженні нових курсів, програм;
- розробці нових методик навчання та виховання;
- вивчення передового педагогічного досвіду та адаптація його в умовах власної педагогічної діяльності;
- застосування інноваційних програм освітніх технологій;
- розвиток творчого потенціалу педагогічного та/ або науково - педагогічного працівника
- партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу;
- організація здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища;
- управління освітнім процесом;
- безперервний професійний розвиток тощо.

7. Оцінювання педагогічної діяльності педагогічного та/ або науково-педагогічного працівника здійснюється в міжтестастійний період на постійній основі і завершується в період атестації.

Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних та/ або науково - педагогічних працівників. Вона проводиться відповідно до Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 № 805 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.12.2022 за № 1649/38985 та Положення про атестацію педагогічних працівників Фахового коледжу КПУ.

8. Принципи організації атестації - це здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає:

- забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи;
- вивчення необхідної документації;
- порівняльний аналіз результатів діяльності між атестаційний період від попередньої атестації;
- оцінювання професійної компетентності за визначеними цим Положенням критеріями;
- встановленням рейтингу викладача за оцінкою його діяльності студентами, батьківською спільнотою.

2. СУТЬ І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

1. Професійно-педагогічна компетентність педагога є складною багаторівневою стійкою структурою його психічних рис, що формуються внаслідок інтеграції досвіду, теоретичних знань, практичних умінь, значущих для педагога особистісних якостей і має окреслені суттєві ознаки (мобільність, гнучкість і критичність мислення).

2. Завданням формування педагогічної компетентності є:

- оволодіння педагогічним та/ або науково- педагогічним працівником технологій самоорганізації та самоактуалізації;
- підвищення рівня професійної культури;
- формування професійної мобільності;
- формування соціальної активності тощо.

3. ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

1. Основними структурними елементами педагогічної компетентності є: теоретичні педагогічні знання, практичні вміння, особистісні якості педагога.

2. Теоретичні педагогічні знання передбачають зміст психолого-педагогічних знань необхідних для здійснення педагогічної діяльності.

3. Психолого-педагогічна підготовленість складається із знань методологічних основ і категорій педагогіки; закономірностей соціалізації і розвитку особистості; суті, цілей і технологій навчання та виховання. Вона є

основою формування гуманістично-орієнтованого мислення педагога. Психолого-педагогічні і спеціальні знання є необхідною умовою професійної компетентності.

4. Практичне розв'язання педагогічних завдань забезпечують уміння і навички, передумовою яких є теоретико - практичні і методичні знання.

5. Професійна компетентність педагога обумовлює його педагогічну майстерність.

4. ВИДИ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАЦІВНИК

Педагогічна компетентність інтегрує різні види компетенцій, сформованість яких оцінюється під час визначення рівня професійної компетентності в цілому:

- *Пізнавально-інтелектуальна компетенція* – сукупність теоретичних знань, практичних умінь, навичок, ставлень, досвіду, особистісних якостей викладача, що дають змогу здійснювати пошукову, евристичну діяльність, самостійно здобувати нові знання, аналізувати діяльність учасників освітньо-виховного процесу, приймати рішення.

- *Діагностична компетенція* – це вміння педагогічного працівника вивчати здібності фізичного, психічного, розумового розвитку, рівня морального, естетичного виховання, умов сімейного життя і виховання студентів.

- *Прогностична компетенція* – вміння педагогічного працівника визначити напрямки своєї діяльності, її конкретні цілі і завдання на кожному етапі навчальної та виховної роботи, і передбачати кінцевий результат.

- *Організаторська компетенція* – це вміння педагогічного працівника залучати студентів до певної роботи і співробітництво з ними в досягненні поставленої мети.

- *Інформаційна компетенція* - це вміння педагогічного працівника виступати головним джерелом наукової, світоглядної і морально-естетичної інформації. Вона характеризується широтою кругозору, ерудицією, глибоким

знанням предмета викладання, методики викладання, володіння практичною стороною знань.

- **Стимулююча компетенція** – передбачає глибокі знання предмета, ерудицію, моральну культуру, гуманне ставлення, любов і повагу, теплоту і турботу, щирість у ставленні до студентів.

- **Оцінювально-контрольна компетенція** – це вміння педагогічного працівника здійснювати зворотній зв'язок зі своїми вихованцями. Під час оцінювання і контролю він повинен побачити не тільки досягнення у своїй роботі і роботі студентів, а і причини не доопрацювань, зривів, невдач. Отримана інформація дасть змогу провести корекцію в діяльності з навчання і виховання, а також використовувати нові ефективні засоби і методи.

- **Аналітична компетенція** – це вміння педагогічного працівника аналізувати завершену справу: яка її ефективність, чому вона нижча від поставленої мети тощо.

- **Психологічна компетенція** - це вміння педагогічного працівника адекватно оцінити власні здібності, можливості, рівень домагань, психологічні особливості; вибрати найефективніший варіант поведінки в тій чи іншій ситуації; регулювати власні емоційні стани, долати критичні педагогічні ситуації тощо.

- **Соціальна компетенція** – це здатність педагогічного працівника адекватно оцінювати навколишню дійсність на основі повноти знань про неї, які дають змогу зрозуміти основну закономірність соціальної ситуації, вміння знаходити інформацію в невизначеній ситуації й упевнено будувати свою поведінку для досягнення балансу між своїми потребами, очікуванням, смыслом життя і вимогами соціальної дійсності, вміння задовольняти бажання, спираючись на норми.

- **Громадянська компетенція** - це вміння педагогічного працівника розвивати у майбутніх спеціалістів, здатність бути громадянином, який володіє демократичною, громадянською культурою, усвідомлює цінності

свободи, прав людини, відповідальності, готовий до компетентної участі у громадському житті.

- **Комунікативна компетенція** – це вміння педагогічного працівника будувати ефективні комунікативні дії в певному колі ситуацій міжособистісної взаємодії, знання закономірностей різних форм спілкування і правил поведінки в різних ситуаціях, уміння сформулювати тактичний план і реалізувати його на основі соціальних навичок.

- **Рефлексивна компетенція** – професійна якість особистості, яка дає можливість найефективніше й адекватно здійснювати рефлексивні процеси, реалізацію рефлексивної здатності, що забезпечує процес розвитку та саморозвитку, сприяє творчому підходу до професійної діяльності, досягненню її максимальної ефективності й результативності.

- **Компетенція творчості** – це здатність педагога продуктивно організувати вирішення педагогічних проблем неординарними способами, діяти у тій чи іншій сфері відповідно до його інтелектуальної, ауто психологічної, комунікативної, психологічної компетентностей.

- **Методична компетенція** – це володіння знаннями методологічних і теоретичних основ методики навчання різних предметів, концептуальних основ структури і змісту засобів навчання (підручників, навчальних посібників тощо), уміння застосувати знання в педагогічній і громадській діяльності, виконувати основні професійно-методичні функції.

- **Дослідницька компетенція** – передбачає володіння науковим мисленням, умінням спостерігати й аналізувати, висувати гіпотези для вирішення спірних питань, виконувати дослідницьку роботу, аналізувати наукову літературу.

5. ВИВЧЕННЯ РІВНЯ ПРАКТИЧНОГО ДОСВІДУ РОБОТИ

Розвиток в удосконалення практичного досвіду та професійних компетентностей – важлива умова профієності педагогічного працівника. При цьому важливо знати, які саме компетентності потребують уваги. Під

час проходження педагогічним працівником атестації встановлюється три способи це з'ясувати:

- самооцінювання практичного досвіду та педагогічної майстерності;
- вивчення рівня практичного досвіду;
 - оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей.

5.1. Самооцінювання є першим етапом атестації педагогічних працівників, під час якого педагогічні працівники заповнюють Картку самооцінювання професійної діяльності педагогічного працівника за міжатестаційний період, інформуючи про власні напрацювання та професійні досягнення.

5.2. Оцінювання рівня практичного досвіду здійснюється відповідальними особами адміністрації коледжу та головами циклових комісій **за такими вимогами та критеріями оцінювання:**

№	Вимога	Критерій оцінювання	Форми вивчення Максимальний бал оцінювання
1	Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти.	Педагогічний працівник: - планує свою діяльність, аналізує її результативність; - застосовує освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти; - бере участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби). - створює та/або використовує освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо). - сприяє формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку.	1. Аналіз навчально-методичного забезпечення, віртуальної аудиторії інших платформ. 1-10 балів 2. Рейтинг за анкетами здобувачів освіти 1-10 балів

		- використовує інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі.	
2	Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників	Педагогічний працівник: - забезпечує власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи зі здобувачами освіти з особливими освітніми потребами. - здійснює інноваційну освітню діяльність, бере участь у освітніх проектах, залучається до роботи як освітній експерт.	1. Аналіз документів про підвищення кваліфікації. 1- 5 балів 2. Проведення відкритих занять, виховних заходів. 1-10 балів 3. Портфоліо викладача. 1-5 балів
3	Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти.	Педагогічний працівник: - діє на засадах педагогіки партнерства. - співпрацює з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечує постійний зворотній зв'язок. - підтримує практику педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці.	1. Довідка відповідальної особи адміністрації із зазначених питань 1-10 балів
	Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.	Педагогічний працівник: - під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримується академічної доброчесності. - сприяє дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти.	1. Наявність (відсутність) скарг з питань доброчесності. Вибірковий аналіз дипломних, курсових, контрольних робіт, проведених викладачем у між-атестаційний період 0-10 балів

5.3. Оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей здійснюється членами атестаційної комісії за такими критеріями:

Професійна компетентність	Критерії	Кількість балів за критеріями (від 0 до 4)
1. Мовно-комунікативна	1.1. Мовленнєва діяльність	
	1.2. Комунікативні уміння	
	1.3. Розвиток мовно-комунікативних умінь та навичок у студентів	
2. Предметно-методична	2.1. Забезпечення змістової складової освітнього процесу	
	2.2. Реалізація технологічної складової освітнього процесу	
	2.3. Моніторинг особливостей засвоєння студентами навчального матеріалу	
	2.4. Коригувальна діяльність на занятті	
3. Інформаційно-цифрова	3.1. Використання цифрових технологій в освітньому процесі	
	3.2. Робота в інформаційному просторі	
	3.3. Цифровий етикет та комунікація	
4. Психологічна	4.1. Забезпечення мотиваційної готовності студентів до навчальної діяльності	
	4.2. Формування студентського колективу	
	4.3. Врахування психологічних особливостей студентів	
5. Емоційно-етична	5.1. Розвиток емоційного інтелекту студентів	
	5.2. Емоційно-етична сфера особистості педагога	
6. Педагогічного партнерства	6.1. Взаємодія зі студентами в освітньому процесі	
	6.2. Співпраця з батьками та іншими учасниками освітнього процесу	

7. Інклюзивна	7.1. Здатність до роботи зі студентами з особливими освітніми потребами	
	7.2. Формування у студентів толерантного ставлення до студентів з особливими освітніми потребами	
8. Здоров'язбережувальна	8.1. Дотримання санітарних правил та гігієнічних норм в освітньому процесі	
	8.2. Формування у студентів культури здорового та безпечного способу життя	
9. Проєктувальна	9.1. Дидактичне забезпечення освітнього процесу	
10. Прогностична	10.1. Планування освітнього процесу	
	10.2. Прогнозування результатів освітнього процесу	
11. Організаційна	11.1. Організація освітнього процесу	
	11.2. Використання освітнього середовища навчальної групи в навчальному процесі	
12. Оцінювально-аналітична	12.1. Оцінювання навчальних досягнень студентів	
	12.2. Формування у студентів навичок самооцінювання та взаємооцінювання	
13. Інноваційна	13.1. Обізнаність з інноваційними педагогічними технологіями	
	13.2. Використання інновацій у професійній діяльності	
14. Здатність до навчання впродовж життя	14.1. Професійний розвиток	
	14.2. Професійна співпраця та трансляція досвіду	
15. Рефлексивна	15.1. Аналіз власної професійної діяльності відповідно до вимог Професійного стандарту	
	15.2. Особистісні якості викладача як складова рефлексивної компетентності	

Таблиця відповідності

№	Кваліфікаційна категорія, педагогічне звання	Рівень практичної діяльності К-сть балів	Рівень професійних компетентностей К-сть балів	Загальна к-сть балів
Кваліфікаційна категорія				
1	«спеціаліст»	30-35	70- 99	100 - 135
2	«спеціаліст II категорії»	36-41	100-119	136-161
3	«спеціаліст I категорії»	42-49	120-133	162-183
4	«спеціаліст вищої категорії»	50-60	134-140	184-200
Педагогічне звання				
1	«старший викладач»	56-58	134-139	190- 199
2	«викладач - методист»	60	140	200

5.4. Присвоєння педагогічного звання «викладач-методист» здійснюється з урахуванням узагальнення досвіду педагогічної діяльності викладача за рецензією, затвердженою Вченою радою Класичного приватного університету.